

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1229/2025
08.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Јелене Петровић и адвоката Саше Кнежевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.685/23 од 03.04.2025. године и Вишег суда у Нишу Кж1 бр.102/25 од 03.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 08. октобра 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Јелене Петровић и адвоката Саше Кнежевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.685/23 од 03.04.2025. године и Вишег суда у Нишу Кж1 бр.102/25 од 03.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К бр.685/23 од 03.04.2025. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, за које дело је применом одредаба чланова 4,42, 45, 54. и 55а КЗ осуђен на казну затвора у трајању од једне године и седам месеци.

Истом пресудом, на основу члана 87. и члана 246а став 5. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета – две безбојне најлон кесе са „зип“ затварањем, испуњене опојном дрогом „cannabis“ нето масе 1,60 и 2,10 грама.

Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати Основном јавном тужилаштву у Нишу износ од 7.092,00 динара, те да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 бр.102/25 од 03.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба бранилаца окривљеног АА – адвоката Јелене Петровић и адвоката Саше Кнежевића, а пресуда Основног суда у Нишу К бр.685/23 од 03.04.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА – адвокати Јелена Петровић и Саша Кнежевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеном изрећи казну „која се не би односила на реалну казну затвора која се издржава у заводу за извршење кривичних санкција“.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводе да је првостепени суд приликом одмеравања врсте и висине кривичне санкције према окривљеном погрешно применио одредбу члана 55а КЗ о вишеструком поврату, обзиром да је за предметно кривично дело алтернативно прописано изрицање новчане казне или казне затвора у трајању од три године, па је нејасно због чега је окривљени осуђен на реалну казну затвора у трајању од једне године и седам месеци. Према ставу бранилаца, одредба о вишеструком поврату из члана 55а КЗ мора се применити само када је за одређена кривична дела прописана казна затвора, док у ситуацији када је за кривично дело прописана алтернативно новчана казна или казна затвора, суд окривљеног може осудити на новчану казну, те је осудом окривљеног на безусловну казну затвора нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 55а КЗ.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховни суд није могао прихватити као основане.

Одредбом члана 55а КЗ прописано је да ће за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, суд изрећи казну изнад половине распона прописане казне по следећим условима: 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину; 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Из извештаја из казнене евиденције, која се налази у списима предмета, произилази да је окривљени АА раније више пута осуђиван, између осталог и на казну затвора – пресудом Основног суда у Нишу К бр.1139/14 од 27.03.2017. године због

кривичног дела из члана 214. став 1. КЗ, на казну затвора у трајању од једне године, пресудом Основног суда у Нишу К бр.132/2000 од 22.12.2000. године због кривичног дела из члана 169. став 1. у вези члана 168. став 1. КЗ на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и пресудом Општинског суда у Нишу К бр.1079/09 од 25.06.2009. године због кривичног дела из члана 121. став 2. КЗ, на казну затвора у трајању од три године.

Имајући у виду наведено – да је окривљени три пута осуђиван за кривична дела са умишљајем на казне затвора у трајању од најмање једне године, те да је на основу извештаја Основног суда у Нишу Ик бр.757/17 од 15.10.2025. године утврђено да је последњи пут отпуштен са издржавања казне затвора у трајању од једне године дана 30.11.2018. године (због кривичног дела из члана 246а став 1. КЗ), а да је предметно кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика извршио дана 23.12.2022. године, дакле пре протеча периода од пет година од дана отпуштања са издржавања казне, то су и по налажењу Врховног суда у конкретном случају испуњени услови за примену одредбе члана 55а КЗ, која се односи на одмеравање казне у случају вишеструког повратка, а како то правилно закључују и нижестепени судови.

Стога су супротни наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног оцењени неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић